

NR 2/2021. STAN NA DZIEŃ 5 LUTEGO 2021 r.

BIULETYN PRAWNY

ZMIANY PRAWNE NA RYNKU FUNDUSZY

BIULETYN PRAWNY

I. Akty prawne dotyczące rynku Funduszy

1. Prawo krajowe

1.1. Ustawa z dnia 21 stycznia 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw.

2. Projekty ustaw/rozporządzeń

2.1. Projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu oraz niektórych innych ustaw;

2.2. Projekt ustawy o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw;

2.3. Projekt ustawy z dnia 19 stycznia 2021 r. o zmianie ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi;

2.4. Projekt ustawy o rozpatrywaniu reklamacji i sporów klientów podmiotów rynku finansowego oraz o Funduszu Edukacji Finansowej.

3. Komunikaty, wydarzenia i stanowiska organów nadzoru

3.1. Działalność nadzorcza Komisji Nadzoru Finansowego:

3.1.1. Dane OFE i PFE na koniec grudnia 2020 r.;

3.1.2. Wartość aktywów netto funduszy zdefiniowanej daty (PPK) wg stanu na 31 grudnia 2020 roku;

3.1.3. Publikacja Komisji Nadzoru Finansowego – „Metodyka oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych”;

3.1.4. Q&A dotyczące wymogów prawnych dla członków zarządu TFI, których powołanie wymaga uzyskania zgody KNF;

3.2. Nagranie z konferencji Urzędu Ochrony Danych Osobowych pt. „Realna ochrona danych osobowych w zdalnej rzeczywistości”;

3.3. System raportowania transakcji na oszczędnościowych obligacjach skarbowych.

II. Obszar zmian

1. Prawo krajowe. Nowe przepisy wchodzące w życie

1.1. Ustawa z dnia 21 stycznia 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw

Status: Wejdzie w życie 12 lutego 2021 r.

Źródło: <https://www.dziennikustaw.gov.pl/DU/2021/187>

Celem ustawy jest usprawnienie i skrócenie procesu wydawania zaświadczeń w postaci elektronicznej z Krajowego Rejestru Karnego poprzez wprowadzenie do ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego możliwości opatrywania zaświadczeń wydawanych w formie elektronicznej nie tylko kwalifikowanym podpisem elektronicznym, ale również podpisem zaufanym, podpisem osobistym albo kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną.

W następstwie nowelizacji ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym podmioty takie jak m.in.: sądy, Trybunał Stanu, Trybunał Konstytucyjny, prokuratorzy, Policja, inne organy uprawnione do prowadzenia postępowania przygotowawczego w sprawach karnych i karnych skarbowych oraz czynności sprawdzających w sprawach o wykroczenia, będą mogły uzyskać z Krajowego Rejestru Karnego informacje o osobie lub informacje o podmiocie zbiorowym również na żądanie. Informacja na żądanie udzielana będzie wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego i opatrzona będzie kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną.

Istota pozostałych zmian sprowadza się do przesunięcia terminu wejścia w życie przepisów dotyczących prostej spółki akcyjnej oraz elektronicznego postępowania rejestrowego z dnia 1 marca 2021 r. na 1 lipca 2021 r. oraz dokonania zmiany w definicji „klienta” w ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu ([Dz. U. z 2020 r. poz. 971, 875, 1086 i 2320](#)).

2. Projekty ustaw/rozporządzeń.

2.1. Projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu oraz niektórych innych ustaw

Status: Skierowano do I czytania w Komisjach – 25 stycznia 2021 r.

Źródło: <http://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=909>

Projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu ma przede wszystkim na celu implementację przepisów [dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2018/843 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającej dyrektywę \(UE\) 2015/849 w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz zmieniającej dyrektywę 2009/138/WE i 2013/36/UE \(Dz. Urz. UE L nr 156 z 19.06.2018 r., str. 43\)](#), zwanej dalej „dyrektywą 2018/843”.

Projektowana ustawa przewiduje między innymi:

- doprecyzowanie listy instytucji obowiązanych, w tym poprzez dodanie do niej przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, prowadzących działalność polegającą na: obrocie lub pośrednictwie w obrocie dziełami sztuki, przedmiotami kolekcjonerskimi oraz antykami, a także przechowywaniu, obrocie lub pośrednictwie w obrocie ww. towarami (w zakresie transakcji o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro, bez względu na to, czy transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja, czy kilka operacji, które wydają się być ze sobą powiązane);
- odstąpienie od stosowania środków bezpieczeństwa finansowego przy transakcjach bezgotówkowych do kwoty 150 EUR;
- uszczegółowienie niektórych definicji, m. in. beneficjenta rzeczywistego, państwa członkowskiego oraz grupy oraz rozszerzenie katalogu podmiotów obowiązanych do zgłaszania informacji o beneficjentach rzeczywistych i ich aktualizacji o: trusty, spółki partnerskie, europejskie zgrupowania interesów gospodarczych, spółki europejskie, spółdzielnie, spółdzielnie europejskie, stowarzyszenia podlegające wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, fundacje;
- rozszerzenie zakresu gromadzonych przez Generalnego Inspektora Informacji Finansowej (GIIF) statystyk;
- uszczegółowienie zasad dotyczących stosowania przez instytucje obowiązane środków bezpieczeństwa finansowego, a także działań podejmowanych przez nie w zakresie relacji związanych z państwami trzecimi wysokiego ryzyka;
- doprecyzowanie zasad przechowywania przez instytucje obowiązane dokumentów i informacji uzyskanych w wyniku stosowania środków bezpieczeństwa finansowego;
- obowiązek publikacji i aktualizacji przez państwa członkowskie UE wykazu stanowisk i funkcji publicznych, które zgodnie z prawem krajowym kwalifikują się jako eksponowane stanowiska polityczne;
- wprowadzenie mechanizmów weryfikacji danych zawartych w Centralnym Rejestrze Beneficjentów Rzeczywistych (CRBR);
- obowiązek rejestrowania „podmiotów świadczących usługi wymiany walut pomiędzy walutami wirtualnymi a fiducjarnymi” i „dostawców kont waluty wirtualnej”.

Planowane wejście w życie z upływem 14 dni od ogłoszenia.

2.2. Projekt ustawy o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw

Status: Skierowano do Senatu – 22 stycznia 2021 r.

Źródło: <http://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/druk.xsp?nr=868>

Celem projektu jest dokonanie zmian w krajowym porządku prawnym w związku z wejściem w życie regulacji Unii Europejskiej stanowiących wynik przeglądu przepisów dotyczących Europejskich Urzędów Nadzoru (ESAs). Na ESAs składają się Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EBA), Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) oraz Europejski Urząd Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA).

Projekt ustawy obejmuje zmiany w następujących aktach prawnych:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi ([Dz. U. z 2020 r. poz. 89, z późn. zm.](#));
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym ([Dz. U. z 2019 r. poz. 1871, z późn. zm.](#));
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych ([Dz. U. z 2019 r. poz. 623, z późn. zm.](#));
- ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych ([Dz. U. z 2020 r. poz. 794](#));
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej ([Dz. U. z 2020 r. poz. 895](#));
- ustawa z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw ([Dz. U. z 2019 r. poz. 1798, z późn. zm.](#)).

Zmiany odnoszą się do działalności dostawców usług w zakresie udostępniania informacji, którzy świadczą usługi jako zatwierdzony podmiot publikujący, zatwierdzony mechanizm sprawozdawczy lub dostawca informacji skonsolidowanych, ochrony konsumentów, której ma służyć udostępnianie przez dostawców usług płatniczych broszury sporządzonej przez Komisję Europejską, zawierającej informacje dla konsumentów o przysługujących im prawach, wzmocnienia nadzoru nad działalnością ubezpieczeniową i reasekuracyjną i zapewnienia bardziej efektywnej ochrony klientów takich zakładów oraz powszechnej dematerializacji akcji, tzn. całkowitej rezygnacji z postaci papierowej dokumentu akcji od dnia 1 marca 2021 r.

W zakresie zmian w ustawie o usługach płatniczych, projekt przewiduje obowiązek udostępnienia konsumentowi, nieodpłatnie, broszury informacyjnej Komisji Europejskiej o przysługujących mu prawach. Realizacja obowiązku ma być dokonana poprzez dodanie w ustawie o usługach płatniczych art. 20d, który stanowi o nieodpłatnym udostępnieniu broszury Komisji Europejskiej, wydanej na podstawie art. 106 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniającej dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE)

nr 1093/2010 oraz uchylającej dyrektywę 2007/64/WE ([Dz. Urz. UE L 337 z 23.12.2015, str. 35](#)). Obowiązkiem dostawcy będzie udostępnienie broszury w sposób przystępny na stronie internetowej dostawcy, z możliwością wydruku lub w postaci papierowej w siedzibie dostawcy, głównym miejscu prowadzenia działalności przez dostawcę i jego oddziałach, miejscach prowadzenia działalności przez agentów dostawcy lub podmioty, którym dostawca powierzył wykonywanie określonych czynności operacyjnych, o ile w tych miejscach zawiera się umowy o świadczenie usług płatniczych przy jednoczesnej fizycznej obecności stron. Dostawca ponadto udostępnia broszurę w sposób przystępny dla osób niepełnosprawnych, w tym z wykorzystaniem sposobów i formatów udostępniania innych niż określone powyżej. [Dostęp do broszury](#).

Planowane wejście w życie z dniem 1 stycznia 2022 r., z wyjątkiem niektórych przepisów. W szczególności regulacja dotycząca udostępniania broszury wchodzi w życie z upływem 14 dni od ogłoszenia.

2.3. Projekt ustawy z dnia 19 stycznia 2021 r. o zmianie ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi

Status: Komitet do Spraw Europejskich – 2 lutego 2021 r.

Źródło: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12338152>

Projektowana ustawa dokonuje transpozycji do polskiego systemu prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1160 z dnia 20 czerwca 2019 r. zmieniającej dyrektywę 2009/65/WE i 2011/61/UE w odniesieniu do transgranicznej dystrybucji prowadzonej przez przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania ([Dz. Urz. UE. L 188 z 12.7.2019, str. 106](#)), dalej zwanej „dyrektywą 2019/1160” oraz służy stosowaniu uzupełniającego powyższą dyrektywę rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1156 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ułatwienia transgranicznej dystrybucji przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 345/2013, (UE) nr 346/2013 i (UE) nr 1286/2014 ([Dz. Urz. UE L 188 z 12.7.2019, str. 55](#)), dalej zwanego „rozporządzeniem 2019/1156”.

W ramach dyrektywy 2019/1160 oraz uzupełniającego ją rozporządzenia 2019/1156, w szczególności:

- rozszerza się dotyczące dotychczas przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zwykłe papiery wartościowe (UCITS) wymogi w zakresie zapewniania rozwiązań na rzecz inwestorów na zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (ZAFI) wprowadzających do obrotu jednostki uczestnictwa lub udziały alternatywnych funduszy inwestycyjnych (AFI) wśród inwestorów detalicznych;
- ujednocila się oraz rozwija przepisy dotyczące skutków zmian w danych podlegających zgłoszeniu organom nadzorczym przed podjęciem działalności transgranicznej;
- rozszerza się zakres danych, jakie UCITS lub ZAFI są obowiązane przekazać organom nadzoru przed rozpoczęciem transgranicznego wprowadzania do obrotu;

- określa się jasne warunki, na jakich następuje zaprzestanie wprowadzania do obrotu jednostek uczestnictwa lub udziałów UCITS lub AFI w przyjmującym państwie członkowskim;
  - ustanawia się ujednoliconą definicję czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu oraz określa się warunki, na jakich ZAFI z UE mogą podejmować czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu;
  - wprowadza się jednolite wymagania dot. informacji reklamowych kierowanych do inwestorów AFI i UCITS;
  - uchyla się, zbyteczne po wejściu w życie ujednoliczonych przepisów rozporządzenia, przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) ([Dz. Urz. UE L 302 z 17.11.2009, str. 32, z późn. zm.](#)).
- które to zmiany zostały ujęte w przedmiotowej nowelizacji ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi.

Planowane wejście w życie z dniem 2 sierpnia 2021 r.

2.4. Projekt ustawy o rozpatrywaniu reklamacji i sporów klientów podmiotów rynku finansowego oraz o Funduszu Edukacji Finansowej

Status: I czytanie na posiedzeniu Sejmu – 21 stycznia 2021 r.

Źródło: <http://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=834>

Projekt dotyczy zwiększenia efektywności w zakresie ochrony, zarówno w zakresie zbiorowych, jak i indywidualnych, interesów klientów podmiotów rynku finansowego, przez zintegrowanie organów właściwych w tym obszarze i przejęcie dotychczasowych kompetencji Rzecznika Finansowego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Projekt zakłada likwidację urzędu Rzecznika Finansowego i jego Biura oraz przyznanie Prezesowi UOKiK szeregu nowych kompetencji, dotychczas leżących w gestii Rzecznika Finansowego, dotyczących ochrony klientów podmiotów rynku finansowego, obejmujących przede wszystkim możliwość podejmowania interwencji w sprawach indywidualnych, wynikających ze składania reklamacji, tj. wystąpienia klienta podmiotu rynku finansowego, w którym zgłasza on zastrzeżenia, dotyczące usług świadczonych przez ten podmiot. Ponadto zgodnie z projektowanymi rozwiązaniami, postępowania z zakresu pozasądowego rozpatrywania sporów prowadzić będzie Koordynator do spraw pozasądowego rozwiązywania sporów między klientem a podmiotem rynku finansowego działający przy Prezesie UOKiK.

Projekt przewiduje także utworzenie Funduszu Edukacji Finansowej (FEF), który będzie państwowym funduszem celowym. Dysponentem FEF będzie Prezes UOKiK. Zlikwidowany zostanie Fundusz Edukacji Finansowej działający na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia

2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2279). Dysponowanie FEF powierzone zostanie Prezesowi UOKiK. Cel, na który przeznaczane mają być środki Funduszu Edukacji Finansowej, nie ulegnie zasadniczo zmianie w stosunku do stanu obecnego - mają być one przeznaczone na działania w zakresie edukacji finansowej, takie jak organizowanie kampanii edukacyjnych i informacyjnych, opracowywanie i realizacje strategii edukacji finansowej oraz programów edukacyjnych, wydawanie publikacji popularyzujących wiedzę dotyczącą funkcjonowania rynku finansowego, oraz wspieranie projektów edukacyjnych i promocyjnych z zakresu finansów i rynku finansowego.

Projekt zakłada, że źródła finansowania Funduszu również pozostaną niezmienione w stosunku do stanu obecnego, z jedną różnicą - środkami Funduszu objęte będą także wpływy z tytułu kar pieniężnych nakładanych przez Prezesa UOKiK za naruszenie obowiązków związanych z procedurą reklamacyjną.

Dodatkowo, w projekcie przewidziano, że koszty funkcjonowania systemu ochrony klientów podmiotów rynku finansowego ponoszą określone podmioty rynku finansowego, analogicznie do dotychczasowych rozwiązań ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym w zakresie kosztów działalności Rzecznika i jego Biura.

Planowane wejście w życie z upływem 14 dni od dnia ogłoszenia.

3. Komunikaty, wydarzenia i stanowiska organów nadzoru

3.1. Działalność nadzorcza Komisji Nadzoru Finansowego:

3.1.1. Dane OFE i PFE na koniec grudnia 2020 r.

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego informuje, że w serwisie internetowym dostępne są dane dotyczące otwartych funduszy emerytalnych i pracowniczych funduszy emerytalnych na koniec grudnia 2020 r.

Źródło: https://www.knf.gov.pl/aktualnosci?articleId=68882&p_id=18

3.1.2. Wartość aktywów netto funduszy zdefiniowanej daty (PPK) wg stanu na 31 grudnia 2020 roku

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego informuje, że dostępna jest Informacja dotycząca pracowniczych planów kapitałowych (PPK) wg stanu na 31 grudnia 2020 roku.

Źródło: https://www.knf.gov.pl/aktualnosci?articleId=66860&p_id=18

3.1.3. Publikacja Komisji Nadzoru Finansowego – „Metodyka oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych”

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego opublikował zaktualizowaną „Metodykę oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych”. Materiał został uzupełniony o krajowe i międzynarodowe niekomercyjne infrastrukturalne instytucje finansowe oraz instytucje tzw. sieci bezpieczeństwa finansowego (w zakresie części poświęconej doświadczeniu zawodowemu).

Źródło: https://www.knf.gov.pl/aktualnosci?articleId=72461&p_id=18

3.1.4. Q&A dotyczące wymogów prawnych dla członków zarządu TFI, których powołanie wymaga uzyskania zgody KNF

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego informuje publikuje odpowiedzi na pytania dotyczące wymogów prawnych dla członków zarządu TFI, których powołanie wymaga uzyskania zgody KNF oraz trybu i warunków postępowania przy dokonywaniu przez TFI oceny i weryfikacji spełniania wymogów.

Źródło: https://www.knf.gov.pl/aktualnosci?articleId=72360&p_id=18

3.2. Nagranie z konferencji Urzędu Ochrony Danych Osobowych pt. „Realna ochrona danych osobowych w zdalnej rzeczywistości”

Urząd Ochrony Danych Osobowych udostępnia nagranie z konferencji „Realna ochrona danych osobowych w zdalnej rzeczywistości”, która odbyła się 28 stycznia 2021 r.

Źródło: <https://uodo.gov.pl/pl/138/1868>

3.3. System raportowania transakcji na oszczędnościowych obligacjach skarbowych

Ministerstwo Finansów wspólnie z PKO BP oraz Krajową Izbą Rozliczeniową wdrożyły innowacyjny system pozyskiwania i raportowania danych dotyczących transakcji zawartych na oszczędnościowych obligacjach skarbowych.

Źródło: <https://www.gov.pl/web/finanse/ministerstwo-finansow-mf-wspolnie-z-pko-bp-oraz-krajowa-izba-rozliczeniowa-kir-wdrozily-innowacyjny-system-pozyskiwania-i-raportowania-danych-dotyczacych-transakcji>

Kontakt

Jeżeli nie chcą Państwo otrzymywać tego typu korespondencji w przyszłości, prosimy o przekazanie takiej informacji na adres dsm@finat.pl

---